

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Výbor pro kulturu a vzdělávání

2005/0187(CNS)

27. 3. 2006

STANOVISKO

Výboru pro kulturu a vzdělávání

pro Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

k návrhu rozhodnutí Rady o specifickém programu Lidé, kterým se provádí sedmý rámcový program (2007 až 2013) Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace
(KOM(2005)0442 – C6-0383/2005 – 2005/0187(CNS))

Navrhovatel: Giovanni Berlinguer

PA_Leg

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Výbor pro kulturu a vzdělávání vyzývá Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku jako příslušný výbor, aby vzal v úvahu tyto body:

- návrh Komise týkající se specifického programu **Lidé**, kterým se provádí sedmý rámcový program (2007–2013), považuje celkově za pozitivní, jelikož navazuje na akce právě probíhajícího šestého rámcového programu. Program Lidé si klade za cíl podporovat profesní dráhy mladých výzkumných pracovníků v oblasti vědy prostřednictvím akcí „Marie Curie“, které byly nejkonkrétnějším a nejúčinnějším nástrojem rozvoje lidských zdrojů ve vědě.
- souhlasí s cílem programu, ale akce musí být zaměřeny konkrétně, aby nevznikl nedostatek výzkumných pracovníků, aby nedošlo ke tříštění, ani k překrývání výzkumných činností, a aby současně ve výzkumu nevznikaly izolované skupiny, zejména v okrajových a znevýhodněných regionech Společenství. Za účelem rozvoje tohoto potenciálu poznatků se současným poskytnutím důrazných podnětů k odborné přípravě a k mobilitě výzkumných pracovníků je zapotřebí zlepšit přístup k infrastrukturám výzkumu.
- Naléhavě žádá o dodržování zásady rovných příležitostí žen a mužů v oblasti výzkumu.
- Je zapotřebí zajistit začlenění hlediska rovného postavení žen a mužů jak podporou rovných příležitostí ve všech akcích „Marie Curie“, tak i stanovením směrných čísel pro účast žen a mužů. Pokud programy vybízí výzkumné pracovnice k účasti, pracovnice na tyto pobídky aktivně reagují. Od roku 1999, tedy od té doby, kdy se Evropská komise rozhodla zahájit kampaň na zvýšení povědomí o rovném podílu žen i mužů na stipendiích „Marie Curie“, se situace vyrovnala.
- Domnívá se, že mobilita výzkumných pracovníků, která podporuje partnerství mezi akademickou obcí a průmyslem, musí představovat základní předpoklad k získávání a předávání poznatků.
- Zdůrazňuje, že je zapotřebí podporovat konkrétní kroky, které budou mít příznivý vliv na formování nové generace výzkumných pracovníků, u nichž se bude vyžadovat vzdělání a odborná příprava v oblasti vědeckých činností a jejich využití.
- Připomíná, že je třeba vytvářet podmínky k tomu, aby země původu přijímaly výzkumné pracovníky po jejich návratu ze zahraničí a přitom zlepšovaly podmínky jejich zaměstnávání a zaručovaly jim náležitou sociální ochranu.
- Zdůrazňuje, že mobilitu je třeba považovat za volbu i příležitost. Výzkumný pracovník nesmí akce umožněné mobilitou pokládat za únikovou cestu, ale za příležitost pracovat v zahraničí s cílem obohatit si vlastní znalosti a vyměnit si či „exportovat“ své vlastní zkušenosti. Možnosti, které mobilita nabízí, jako je např. výměna poznatků a technologií, budou muset být na národních i na evropské úrovni lépe využívány.

- Zastává názor, že kvalita výzkumných pracovníků a technických odborníků Společenství je jeho silnou stránkou. Jednotlivé i kolektivní kvality výzkumných pracovníků Společenství jsou podstatnou devizou: jsou zdrojem, kterým Evropa nesmí plýtvat.

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro kulturu a vzdělávání vyzývá Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku jako příslušný výbor, aby do své zprávy začlenil tyto pozměňovací návrhy:

Znění navržené Komisí¹

Pozměňovací návrhy Parlamentu

Pozměňovací návrh 1 Bod odůvodnění 8

(8) Výzkumné činnosti uskutečňované v rámci tohoto programu *by měly* dodržovat základní etické zásady včetně těch, které jsou stanoveny v Listině základních práv Evropské unie.

(8) Výzkumné činnosti uskutečňované v rámci tohoto programu *musí* dodržovat základní etické zásady včetně těch, které jsou stanoveny v Listině základních práv Evropské unie, *stvrzovat občanské a humanitní hodnoty výzkumu a brát současně ohled na etickou a kulturní rozmanitost.*

Odůvodnění

Více než kdykoliv předtím se ve výzkumu projevuje – občas plodné a občas ničivé – napětí mezi jeho ohromujícími pokroky na straně jedné a mezi společností a její hospodářskou, politickou a kulturní strukturou na straně druhé. Musíme se pozastavit nad otázkami, které výzkumu klade etika a rozmanitost kulturních hledisek.

Pozměňovací návrh 2 Bod odůvodnění 9

(9) Rámcový program *by měl* přispět k podpoře udržitelného rozvoje.

(9) Rámcový program *musí* přispět k podpoře udržitelného rozvoje.

Pozměňovací návrh 3 Bod odůvodnění 10a (nový)

(10a) Pro zjednodušení a snížení nákladů

¹ Dosud nezveřejněné v Úředním věstníku.

výběrových řízeních by Komise měla vytvořit podmínky pro zapsání účastníků výběrových řízení do databáze.

Odůvodnění

Zjednodušení přístupu k programu pro evropská výzkumná zařízení a zájemce o výběrová řízení.

Pozměňovací návrh 4

Čl. 8 odst. 5

5. Komise pravidelně informuje výbor o celkovém pokroku při provádění specifického programu a poskytne mu údaje o všech akcích v oblasti vědeckého a technického rozvoje hrazených v rámci tohoto programu.

5. Komise pravidelně informuje výbor **a příslušný výbor Evropského parlamentu** o celkovém pokroku při provádění specifického programu a poskytne mu údaje o všech akcích VTR hrazených v rámci tohoto programu.

Or. de

Odůvodnění

Komise zde předkládá pravidla pro postup projednávání ve výborech v rámci spolupráce s Radou. Je vhodné informovat o provádění programu také druhou složku rozpočtového orgánu.

Pozměňovací návrh 5

Čl. 8 odst. 5a (nový)

5a. Komise předloží příslušným orgánům tento právní akt a zprávu o provádění specifického programu k novému projednávání s takovým časovým předstihem, aby postup k provedení změny tohoto právního aktu mohl být uzavřen ke konci roku 2010.

Odůvodnění

Prověřením tohoto právního aktu ve stanovené době (přezkum v polovině období) se vytvoří možnost reagovat v rámci hodnocení a popř. korektury na překážky na místě uskutečňování programu a na jiné nově vzniklé situace. Termín přezkumu je z důvodu zahajovací fáze programu a na základě praxe jeden rok po uplynutí poloviny programu. To má umožnit spolehlivé hodnocení.

Pozměňovací návrh 6

Příloha Úvod odst. 1

Jednou z hlavních výhod v oblasti konkurenceschopnosti ve vědě a technice je kvantita a kvalita jejich lidských zdrojů.

Jako předpoklad zvýšení kapacity a výkonu Evropy v oblasti výzkumu a technického rozvoje, jakož i konsolidace a dalšího rozvoje Evropského výzkumného prostoru sleduje tento program hlavní strategický cíl, kterým je vytvořit z Evropy přitažlivější místo pro výzkumné pracovníky. Toho má být dosaženo prostřednictvím značného celoevropského strukturujícího účinku na organizaci, výkon a kvalitu odborné přípravy v oblasti výzkumu, na aktivní profesní rozvoj výzkumných pracovníků, na výměnu poznatků uskutečňovanou prostřednictvím výzkumných pracovníků mezi odvětvími a výzkumnými organizacemi a na intenzivní účast žen ve výzkumu a vývoji.

Ve vědě a technice jsou lidské zdroje významné z hlediska konkurenceschopnosti a rozvoje, které jsou čím dál tím více založeny na znalostech.

Jako předpoklad zvýšení kapacity a výkonu Evropy v oblasti výzkumu a technického rozvoje, jakož i konsolidace a dalšího rozvoje Evropského výzkumného prostoru sleduje tento program hlavní strategický cíl, kterým je vytvořit z Evropy přitažlivější místo pro výzkumné pracovníky. Toho má být dosaženo prostřednictvím značného celoevropského strukturujícího účinku na organizaci, výkon a kvalitu odborné přípravy v oblasti výzkumu, na aktivní profesní rozvoj výzkumných pracovníků, na výměnu poznatků uskutečňovanou prostřednictvím výzkumných pracovníků mezi odvětvími a výzkumnými organizacemi a na intenzivní účast žen ve výzkumu a vývoji.

Pozměňovací návrh 7
Příloha Úvod odst. 2

Program bude prováděn prostřednictvím systematických investic do lidí, zejména řadou soudržných akcí „Marie Curie“, zaměřených na výzkumné pracovníky z hlediska rozvoje jejich dovedností a schopností na všech stupních kariéry, a to od základní odborné přípravy ve výzkumu až po jejich profesní rozvoj a celoživotní vzdělávání. Klíčovými prvky akcí „Marie Curie“ jsou mobilita, nadnárodní i mezi odvětvími, uznávání zkušeností získaných v různých odvětvích a zemích a odpovídající pracovní podmínky.

Program bude prováděn prostřednictvím systematických investic do lidí, zejména řadou soudržných akcí „Marie Curie“, zaměřených na výzkumné pracovníky z hlediska rozvoje jejich dovedností a schopností na všech stupních kariéry, a to od základní odborné přípravy ve výzkumu až po jejich profesní rozvoj a celoživotní vzdělávání. Klíčovými prvky akcí „Marie Curie“ jsou mobilita, nadnárodní i mezi odvětvími, uznávání zkušeností získaných v různých odvětvích a zemích a odpovídající pracovní podmínky. ***Mobilita výzkumných pracovníků představuje základní předpoklad k získávání a předávání poznatků. Je zapotřebí podněcovat jak mobilitu evropských výzkumných pracovníků směřujících do ostatních částí světa, tak i přijímání výzkumných pracovníků ze třetích zemí v Evropské unii a jejich přesun do Unie.***

Pozměňovací návrh 8
Příloha Úvod odst. 3

Akce „Marie Curie“ jsou určeny pro všechny oblasti výzkumu a technického rozvoje, na které se vztahuje Smlouva. Oblasti výzkumu si uchazeči volí libovolně. Nicméně i nadále je v rámci programu možné zaměřit se na některé činnosti, např. vědecké disciplíny a technické oblasti, účastníci se regiony, typy výzkumných organizací a výzkumných pracovníků, aby tak byl zohledněn vývoj požadavků Evropy v oblasti odborné přípravy výzkumných pracovníků, mobility, profesního rozvoje a výměny poznatků. Sem patří i možnost předkládat společné výzvy, které se týkají jiných částí rámcového programu.

Akce „Marie Curie“ jsou určeny pro všechny oblasti výzkumu a technického rozvoje, na které se vztahuje Smlouva. Oblasti výzkumu si uchazeči volí libovolně. Nicméně i nadále je v rámci programu možné zaměřit se na některé činnosti, např. vědecké disciplíny a technické oblasti, účastníci se regiony, typy výzkumných organizací a výzkumných pracovníků, aby tak byl zohledněn vývoj požadavků Evropy v oblasti odborné přípravy výzkumných pracovníků, mobility, profesního rozvoje a výměny poznatků. ***Systém stipendií „Marie Curie“ zaměřený na účely rozvoje by měl přispět k vytváření nových kvalit výzkumných organizací působících ve znevýhodněných oblastech.*** Sem patří i možnost předkládat společné výzvy, které se týkají jiných částí rámcového programu.

Pozměňovací návrh 9
Příloha Úvod odst. 4

Za základní přidanou hodnotu tohoto programu je považována ***velká*** účast podniků, a to včetně malých a středních podniků. Akce „Marie Curie“ podporují posílení spolupráce mezi průmyslem a akademickou obcí v oblasti vzdělávání výzkumných pracovníků, profesního rozvoje a výměny poznatků, zatímco na propojení průmyslu a akademické obce a jejich partnerství se zaměřuje zvláštní akce.

Za základní přidanou hodnotu tohoto programu je považována účast podniků, a to včetně malých a středních podniků. ***Všechny akce „Marie Curie“ podporují posílení spolupráce mezi průmyslem a akademickou obcí v oblasti vzdělávání výzkumných pracovníků, profesního rozvoje a výměny poznatků, zatímco na propojení průmyslu a akademické obce a jejich partnerství se zaměřuje zvláštní akce. V rámci spolupráce průmyslu a akademické obce je zapotřebí zachovávat akademickou svobodu výzkumných pracovníků.***

Odůvodnění

V partnerství akademické obce a průmyslu by se neměly projevovat politické a finanční tlaky.

Pozměňovací návrh 10

Příloha Úvod odst. 6

Značný ohled bude brán na zásady udržitelného rozvoje a rovné postavení žen a mužů. Cílem programu je zajistit rovné postavení žen a mužů podporou rovných příležitostí ve všech akcích „Marie Curie“ a stanovením směrných čísel pro účast žen a mužů (cílem je nejméně 40% účast žen). Kromě toho mají akce zajistit, aby výzkumní pracovníci našli odpovídající rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, a přispět ke snadnějšímu návratu ke kariéře v oblasti výzkumu po určité přestávce. Součástí činností v rámci tohoto specifického programu bude dále přihlídnutí k etickým, společenským, právním a širším kulturním aspektům výzkumu, který má být proveden, a k jeho možnému využití, a případně rovněž společensko-ekonomické dopady vědeckého a technického rozvoje a předvídání.

Značný ohled bude brán na zásady udržitelného rozvoje a rovné postavení žen a mužů. Cílem programu je zajistit rovné postavení žen a mužů podporou rovných příležitostí ve všech akcích „Marie Curie“ a stanovením směrných čísel pro účast žen a mužů (cílem je nejméně 40% účast žen); **zvýšit účinnost systému ochrany, pokud jde o postavení žen a mužů, a zdokonalit související činnosti zaměřené na podporu rovného postavení žen a mužů v celém rámcovém programu. Ekonomická podpora poskytovaná prostřednictvím stipendií „Marie Curie“ výzkumným pracovnícům, je důležitým předpokladem zejména pro pracovnice, které se k výzkumu vrací po mateřské dovolené.** Kromě toho mají akce zajistit, aby výzkumní pracovníci našli odpovídající rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, a přispět ke snadnějšímu návratu ke kariéře v oblasti výzkumu po určité přestávce. Součástí činností v rámci tohoto specifického programu bude *ve vhodných případech* dále přihlídnutí k etickým, společenským, právním a širším kulturním aspektům výzkumu, který má být proveden, a k jeho možnému využití, a případně rovněž společensko-ekonomické dopady vědeckého a technického rozvoje a předvídání.

Odůvodnění

K podpoře žen v oblasti výzkumu je zapotřebí inovativní politiky. Profesní nasazení v oblasti výzkumu není možné pokládat za něco, co je v rozporu s rodinnými povinnostmi. Je nutné podporovat osvědčené postupy, jako je například flexibilní pracovní doba.

Pozměňovací návrh 11
Příloha Úvod odst. 8a (nový)

Zásadním požadavkem bude posílit vztah mezi výzkumem na straně jedné a reformami a spojováním cyklů vysokoškolského studia (Boloňský proces) na straně druhé tak, aby se tento vztah

příznivě odrazil na mobilitě výzkumných pracovníků a aby zmíněné spojování nevedlo výhradně k rychlému ukončování cyklů vysokoškolských studií na úkor získávání zkušeností v zahraničí.

Pozměňovací návrh 12
Příloha Mezinárodní rozměr odst. 2 bod. i)

i) mezinárodních výjezdních stipendií (s **povinným návratem**) pro zkušené výzkumné pracovníky za účelem výzkumu mimo Evropu v rámci celoživotního vzdělávání a diverzifikace jejich schopností, díky kterým by získali nové dovednosti a poznatky;

i) mezinárodních výjezdních stipendií pro zkušené výzkumné pracovníky v rámci celoživotního vzdělávání a diverzifikace jejich schopností, díky kterým by získali nové dovednosti a poznatky, **přičemž tato stipendia budou doprovázet opatření k odstranění překážek návratu do země původu a k zajištění dalšího pokračování v práci a bude stanovena povinnost náhrady výdajů v případě trvalého setrvání v zahraničí, ovšem pouze tehdy, jestliže dotčený zájemce tuto podmínku již dříve přijal,**

Odůvodnění

Výzkumní pracovníci (jako kterákoli jiná osoba) nemohou být právně vázáni k návratu do země původu.

Pozměňovací návrh 13
Příloha Specifické akce jediný odstavec

Na podporu vytvoření skutečného evropského trhu práce pro výzkumné pracovníky je třeba provést řadu doprovodných akcí zaměřených na odstranění překážek mobility a na posílení profesních vyhlídek výzkumných pracovníků v Evropě. Cílem těchto akcí bude zejména zvyšování povědomí účastníků a široké veřejnosti, a to i prostřednictvím cen „Marie Curie“, podněcování zájmu a podpora na úrovni členských států a doplnění akcí Společenství.

Na podporu vytvoření skutečného evropského trhu práce pro výzkumné pracovníky je třeba provést řadu doprovodných akcí zaměřených na odstranění překážek mobility a na posílení profesních vyhlídek výzkumných pracovníků v Evropě. Cílem těchto akcí bude zejména zvyšování povědomí účastníků a široké veřejnosti, a to i prostřednictvím cen „Marie Curie“, podněcování zájmu a podpora na úrovni členských států a doplnění akcí Společenství. **Při všech akcích „Marie Curie“ bude nutné zaručit rovné příležitosti pro**

všechny účastníky a odstranit všechny překážky, které by mohly stát v cestě výzkumným pracovníkům se zdravotním postižením.

POSTUP

Název	Specifický program Lidé, kterým se provádí sedmý rámcový program (2007 až 2013) Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace
Referenční údaje	KOM(2005)0442 – C6-0383/2005 – 2005/0187(CNS)
Příslušný výbor	ITRE
Výbor, který zaujal stanovisko Datum oznámení na zasedání	CULT 17.11.2005
Užší spolupráce – datum oznámení na zasedání	
Navrhovatel Datum jmenování	Giovanni Berlinguer 4.10.2005
Předchozí navrhovatel	
Projednáni ve výboru	23.1.2006 23.2.2006 0.0.0000
Datum přijetí	21.3.2006
Výsledek závěrečného hlasování	+: 25 -: 1 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Maria Badia I Cutchet, Christopher Beazley, Ivo Belet, Giovanni Berlinguer, Guy Bono, Marie-Hélène Descamps, Claire Gibault, Vasco Graça Moura, Lissy Gröner, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Manolis Mavrommatis, Marianne Mikko, Ljudmila Novak, Doris Pack, Rolandas Pavilionis, Zdzisław Zbigniew Podkański, Christa Prets, Karin Resetarits, Nikolaos Sifunakis, Helga Trüpel, Henri Weber, Thomas Wise
Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování	Gyula Hegyi, Mario Mauro, Jaroslav Zvěřina
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	
Poznámky (údaje, které jsou k dispozici jen v jednom jazyce)	...